

Pestprotocol st. Wulframschool

DIT PESTPROTOCOL HEEFT ALS DOEL:

- Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

HOE GA JE OM MET PESTEN OP SCHOOL?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

VOORWAARDEN

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Er is voor de school een contactpersoon aangesteld. Deze persoon verdiept zich in de problematiek van het pesten.

HET PROBLEEM DAT PESTEN HEET:

Pesten komt voor in alle groepen van de basisschool.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen (met een negatieve bedoeling)
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven/sms
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna lopen/rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- lichamelijke klachten

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders

moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

HOE WILLEN WIJ DAAR MEE OMGAAN?

Op school willen we regelmatig een onderwerp in de kring aan de orde stellen.

Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. kunnen aan de orde komen.

Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelletjes, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten. Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen.

regel 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf groep 1 / 2 leren we de kinderen:

Je mag niet klikken, maar.....als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

regel 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

regel 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Ouders, leerkrachten en directie lossen het probleem in overleg op.

Wat doen we als school aan preventief beleid?

- Eén keer per week geven we een les over het omgaan met elkaar. We werken met de PAD methode (preventief anders denken)
- We stellen elke maand een poster uit de serie " kids tegen geweld "centraal.
- We hebben elf kapstokregels. Iedere maand stellen we een regel centraal.
- Deze regels hangen zichtbaar in de klas en/of gang , de regels worden gelezen en besproken.
- Deze regel komt in de nieuwsbrief naar de ouders te staan.
- In de klas hebben we groepsregels over het omgaan met elkaar.
- We werken constant aan een positief pedagogisch klimaat en positieve omgangsvormen en onderlinge betrokkenheid.

- We werken met Grip op de groep in de groepen 4 t/m 8, een proces voor groepsvorming.
- In de catecheselessen wordt aandacht besteed aan het omgaan met elkaar.(burgerschapsvorming)
- Met ons pestprotocol geven we aan hoe we met 'pesten' omgaan naar ouders en kinderen
- In januari wordt de pestenquête afgenomen om verborgen pestgedrag op te sporen.
- Er wordt een sociogram ingevuld door de leerlingen welke zicht geeft op de onderlinge verhoudingen binnen de groep.
- Spellen om inzicht te krijgen hoe pester en gepeste handelen en hoe dit handelen te doorbreken
- Alert zijn op signalen van pestgedrag.

REGELS DIE GELDEN IN ALLE GROEPEN:

1. We helpen elkaar als dat nodig is of als de ander dat vraagt.
2. Als iemand vervelend doet dan vraag je duidelijk of hij/zij daar mee ophoudt,als dit niet helpt vraag je 'n meester of juf om hulp.
3. We zijn zuinig op onze spullen en op de spullen van een ander.
4. We hebben geen aanmerkingen op het uiterlijk van een ander.
5. We schelden en lachen elkaar niet uit, maar gaan vriendelijk met elkaar om.
6. Iedereen mag meedoen als er gespeeld wordt. We sluiten niemand expres buiten.
7. In school gedragen we ons rustig en storen anderen niet.
8. Als er gepest wordt, moet de juf of meester dit weten. Zeggen dat er gepest wordt is geen klikken.
9. Wie wat wil zeggen of vragen wacht op zijn / haar beurt.
10. We raken elkaar alleen aan als de ander dat goed vindt
11. Sporten gaat ook om samenspelen

Deze regels gelden op school en daarbuiten en hangen op een goed zichtbare plaats in de school en in de klas.

Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht.

Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zgn. groepsregels. Zowel schoolregels als groepsregels zijn zichtbaar in de klas opgehangen.

AANPAK VAN DE RUZIES EN PESTGEDRAG IN VIER STAPPEN:

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten proberen zij en wij:

stap 1:

Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

stap 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

stap 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).

stap 4:

Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).

Ook wordt de naam van de ruziemaker/ pester in de zorgmap genoteerd. Bij iedere melding in de map omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Bij de derde melding in de

map worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie-pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

CONSEQUENTIES

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten:

In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden) en voert de 4 stappen uit.

Als vervolgens stap 1 t/m 3 geen positief resultaat opleveren voor de gepeste dan neemt de leerkracht duidelijk een stelling in. Er wordt dan over gegaan tot stap 4.

Stap 4 is opgebouwd in 5 fases. Het is afhankelijk van hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag, en geen verbetering vertoont in zijn / haar gedrag, welke fases er moeten worden doorlopen.

fase 1:

- Time-out op een vast afgesproken plaats
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- Een schriftelijke opdracht (b.v. stelopdracht met de 5 W's: wie, wat, waar, wanneer en waarom) over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

fase 2:

-Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.(b.v. met een pestprogramma en/of een pestcontract)

fase 3:

Het aanhoudend pestgedrag wordt besproken met de OBD-consulente en/of het zorgteam.

fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.

fase 5:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Van alle fases dient een goede schriftelijke verslaglegging bijgehouden te worden, die ook in de zorgmap terug te vinden is.

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.

- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

BEGELEIDING VAN DE PESTER:

N.B. : Dit is even belangrijk als de begeleiding van de gepeste leerling.

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken!, pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling). Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest — belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren zich te beheersen met de technieken uit PAD- methode nl. het schildpadden in groep 1 en 2, de stoplichtmethode in groep 3 t/m 8.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

DIGITAAL PESTEN

Door de digitale mogelijkheden zijn de communicatiemiddelen door middel van e-mail, chatbox, hyves, facebook en MSN uitgebreid. Helaas worden deze middelen niet door iedereen op de goede manier gebruikt. Kinderen die anderen via de mail, chatbox, hyves, facebook of MSN vervelend benaderen, doen dit meestal vanuit hun huis. De ontvanger ontvangt het bericht ook thuis. De school is echter een samenkomst van kinderen en op deze wijze raken wij er toch bij betrokken. Dit zorgt voor veel onrust in de groep en is niet bevorderend voor de sfeer.

Hoe gaan wij hierin handelen:

- Digitaal pesten dient altijd op school gemeld te worden.
- Wij gaan op onderzoek uit wie de dader van het pesten is.
- De ouders van het gepeste kind alsook de ouders van de pester worden door school op de hoogte gebracht van het digitaal pesten.
- Met de ouders van de pester worden afspraken gemaakt zodat het digitaal pesten meteen stopt. In dit gesprek wordt ook de eventueel te hanteren sanctie besproken.
- In de klas wordt aandacht besteed aan digitaal pesten.
- De leerkracht houdt contact met de ouders van de pester zodat het niet meer voorkomt.
- Voor de gepeste leerling: zie onder het kopje 'Begeleiding van de gepeste leerling'.

ADVIEZEN AAN DE OUDERS VAN ONZE SCHOOL

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelf respect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
-

Ouders van pester(s):

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Hoogwoud, februari 2010